

Forslag

til

Lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder.

(Ændring af afstemnings- og sammenkædningsreglerne m. v.).

Fremsat den 4. november 1970 af *Kai Moltke*.

§ 1.

I lov om mægling i arbejdsstridigheder, jfr. lovbekendtgørelse nr. 15 af 28. januar 1958, som ændret ved lov nr. 63 af 25. marts 1961, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 3, udgår ordene „som dog ikke uden hans samtykke må offentliggøres, så længe ikke begge parter svar på mæglingsforslaget foreligger“.

2. § 10 affattes således:

„**§ 10.** Når et mæglingsforslag underkastes afstemning inden for en organisation, må det kun forelægges i forligsmandens affattelse, og der kan kun afgives rene ja- eller nej-stemmer. Før en afstemning finder sted, skal organisationen drage omsorg for, at alle stemmeberettigede medlemmer i skriftlig form får adgang til at gøre sig bekendt med alle almindelige og specielle bestemmelser i mæglingsforslaget, der vedrører organisationens medlemmer. Generalforsamling afholdes med henblik på at give de fremmødte orientering om mæglingsforslaget og stille dette til debat. Enhver afstemning om mæglingsforslaget skal foregå hemmeligt og skriftligt. Når afstemningsresultatet foreligger, skal organisationen give forligsmanden skriftlig meddelelse om, hvor mange ja-stemmer og hvor mange nej-stemmer der er afgivet, samt om det samlede antal af stemmeberettigede medlemmer.

Stk. 2. Afdelingerne, forbundene og hovedorganisationerne har ret til at foretage offentliggørelse af resultaterne af afstemningen samt af de hovedsynspunkter, der er fremkommet under debatten.“

3. § 11 affattes således:

„**§ 11.** Afstemning om mæglingsforslag foregår normalt og, hvor ikke andet er foreskrevet i et forbunds eller i en fagforenings love, gennem direkte afstemning af de medlemmer, hvis løn- og arbejdsforhold er berørt ved den pågældende overenskomst eller lønftale (priskurant). Blanke og ugyldige stemmesedler medregnes ikke i det samlede afstemningsresultat.

Stk. 2. Hvor direkte medlemsafstemning vedrørende overenskomst- og mæglingsforslag er foreskrevet i et forbunds eller i en fagforenings love, har ingen forbundsledelse eller en anden hidtil kompetent forsamlingsret til at ændre det faktiske afstemningsresultat gennem opsupplering ved stemmeafgivning for medlemmer, der ikke har deltaget i afstemning om et mæglingsforslag.

Stk. 3. Ved større industrielle virksomheder eller på andre større arbejdspladser kan afstemning om mæglingsforslag efter begæring af fællesklubber, tillidsmænd eller medlemsforsamlinger kræves gennemført på arbejdspladsen efter forudgående drøftelser på klub- eller fællesmøder under behørig kontrol fra de involverede faglige organisations side. Der skal af disse udarbejdes regler til sikring mod dobbeltafstemninger fra de pågældende medlemmers side.“

4. § 12 affattes således:

„**§ 12.** I bestræbelser for at nå frem til en samlet løsning af en konfliktsituation kan forligsmanden kun påbyde sammenkædning eller gruppeafstemning for fremsatte mæglingsforslag, såfremt der i de pågældende forbunds og fagforeningers love ved

forudgående kongresbeslutninger eller medlemsafstemning er godkendt fællesoptræden under forhandlinger, mægling og fælles afstemning om mæglingsforslag. Hvor sådanne beslutninger foreligger, betragtes gruppeafstemningen som en helhed, og afstemningens resultat har gyldighed for alle de sammenkædede organisationer under ét.

Stk. 2. Gruppedeling aftalt af hovedorganisationerne kan kun lægges til grund for sammenkædning ved et af forligsmanden stillet mæglingsforslag, såfremt betingelserne i stk. 1 er opfyldt.

Stk. 3. Forbund, der gennem deres love har overdraget stillingtagen til et mæglingsforslag til en kompetent forsamlings afgørelse, kan under ingen omstændigheder af forligsmanden sammenkædes ved afstemning om mæglingsforslag med organisationer, for hvilke direkte medlemsafstemning er foreskrevet i de pågældende organisationers love og legale beslutninger.

Stk. 4. Organisationer bestående af arbejdsledere m. v. med funktionærstatus vil ikke kunne inddrages i en sammenkædning af mæglingsforslag omfattende flere fag.

Stk. 5. Sammenkædning af forhandlinger og mægling, og ved afstemning om mæglingsforslag, kan uden for hovedorganisationernes område kun finde sted, når de pågældende overenskomstparter erklærer sig enige heri, og når fuldmagt hertil er gyldig ifølge de nævnte organisationers love og beslutninger.

Stk. 6. For organisationer og enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverfore-

ning har de hidtil gældende afstemningsregler og beregning af stemmevægten fortsat gyldighed.“

5. Som *ny paragraf* indsættes efter § 12:

„§ 12 A. Hvor der i en industri eller branche opnås enighed mellem de interesserede arbejdsgivere og der er opnået medlemsgodkendelse i de kontraherende forbund og faglige organisationer, har hovedorganisationer som Dansk Arbejdsgiverforening ingen ret til på grund af manglende sanktion fra hovedledelsen at pålægge eller true med bod over for sådanne arbejdsgivere, der frivilligt har indgået den pågældende overenskomst som rimelig og svarende til industriens, branchens eller de pågældende virksomheders økonomiske stilling og interesser.“

6. § 13 ophæves, og i stedet indsættes:

„§ 13. Forbedringer og ændringer som følge af overenskomstfornyelse gennemføres med tilbagevirkende kraft fra datoen for de hidtidige overenskomsters udløb, såfremt mægling og vedtagelse af overenskomster ikke er afsluttet inden for nævnte frist.“

7. § 14, stk. 2, ophæves, og § 14, stk. 3, bliver herefter § 14, stk. 2.

§ 2.

Loven træder i kraft dagen efter offentliggørelse i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget er en uændret genfremsættelse af et i folketingsåret 1968-69 fremsat lovforslag (Folketingsstidende 1968-69, forhandlingerne sp. 903 og 1884, tillæg A sp. 1475). Efter lovforslagets 1. beh. blev det henvist til et udvalg, der ikke nåede at tilendebringe sit arbejde inden folketingsårets slutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til nr. 1 og 2.

Formålet med ændringerne til den gældende lovs § 4 og § 10 er at sikre større åbenhed og bedre adgang

til detailviden om indholdet af et mæglingsforslag og dets betydning for de enkelte grupper, det angår. Lovforslagets § 10, stk. 2, sikrer afskaffelse af det hidtidige formålsløse hemmelighedskræmmeri omkring mæglingsforslag og vil medføre saglig og kritisk vurdering og fri debat om indholdet af sådanne forslag, som for lønmodtagere har rækkevidde et længere stykke ud i fremtiden.

Til nr. 3.

Den foreslåede ændring bygger på den grundopfattelse, at de faglige organisationers medlemmer primært må have genindført retten til selv ved di-

F. t. l. vedr. mægling i arbejdsstridigheder.

rekte medlemsafstemning at tage stilling til de overenskomster og løn aftaler, de pågældende alene skal arbejde efter i praksis. Derfor foreslås det at afskaffe såkaldte kompetente forsamlings hidtidige ret til at korrigerende eller „opsupplere“ de faktiske afstemningsresultater. Den størst mulige og bredeste afstemning er selvfølgelig ønskelig, men dette opnås selvfølgelig ikke ved andres manipuleringer med resultaterne gennem 75 pct. bestemmelsen, der foreslås helt afskaffet, medens kun den direkte medlemsafstemning fastlægges som norm. Når urafstemning ikke kræves obligatorisk gældende overalt, skyldes dette udelukkende visse forbunds eksisterende lovbestemmelser, der foreskriver afgørelse gennem kompetent forsamling. Lovændringer i demokratiserende retning vil ikke kunne gennemføres i sådanne forbund med gyldighed for den forstående overenskomstsituation. Dette alene begrunder det tagne forbehold. Til gengæld fratager den foreslåede § 12, stk. 3, forligsmanden muligheden for at indvirke på de direkte medlemsafstemninger ved sammenkædning med forbund, hvor afgørelsen ligger hos kompetente forsamlinger.

Bestemmelsen om adgang til møder og eventuelt afstemning på større virksomheder og arbejdspladser tilsigter en naturlig aktivering og adgang til øget afstemningsdeltagelse under en udvikling med stadig mere spredt bebyggelse over større områder og deraf følgende større afstande mellem beboelse, arbejdsplads og de hidtidige afstemningssteder.

Til nr. 4.

De enkelte forbund under hovedorganisationerne er efterhånden blevet berøvet en væsentlig del af deres selvstændighed ved indgåede aftaler mellem hovedorganisationerne, hvorefter forbundenes områder i overenskomstmæssig henseende kædes sammen, ofte på vilkårlig måde. Forligsmandens hidtidige vide adgang til at sammenkæde mæglingsforslag til en helhed har haft samme uheldige konsekvenser. Denne udvikling standses ved, at sammenkædning forudsætter de pågældende forbunds medvirken i form af en forudgående medlemsbeslutning herom.

Det er endvidere sikret, at der også uden for hovedorganisationernes område kræves samtykke fra overenskomstparternes side, for at sammenkædning af mæglingsforslag kan finde sted.

Til nr. 5.

Forslaget motiveres med, at særlige forhold inden for visse industrigrene m. v. kan betyde, at der kan ydes større lønninger, end der for arbejdsmarkedet som helhed er basis for. Overenskomster, som er hensigtsmæssige for et sådant område, bør ikke kunne modarbejdes.

Til nr. 6 og 7.

Ophævelse af de omhandlede bestemmelser er en konsekvens af de under nr. 1 og 2 foreslåede ændringer.

Den foreslåede nye bestemmelse er i overensstemmelse med de forhandlingsregler, der nu er affattet mellem arbejdsmarkedets hovedorganisationer. Det skønnes dog hensigtsmæssigt at lovfæste den.

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslagets § 1 nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

1.

§ 4.

Stk. 3. Når forligsmanden finder det formålstjenligt, kan han fremsætte et mæglingsforslag, som dog ikke uden hans samtykke må offentliggøres, så længe ikke begge parter svar på mæglingsforslaget foreligger. Inden forligsmanden fremsætter sit mæglingsforslag, skal han med hensyn til forslagens formelle og tekniske side rådføre sig med repræsentanter for hver af parterne, og, hvis parterne tilhører en hovedorganisation, tillige med en repræsentant for hver af hovedorganisationerne.

2.

§ 10.

Når et mæglingsforslag underkastes afstemning inden for en organisation, må det kun forelægges i forligsmandens affattelse, og der kan kun afgives rene ja- eller nej-stemmer. Før en afstemning finder sted, skal organisationen drage omsorg for, at alle stemmeberettigede medlemmer får adgang til at gøre sig bekendt med alle de almindelige og specielle bestemmelser i mæglingsforslaget, der vedrører organisationens medlemmer. Enhver afstemning om mæglingsforslaget — såvel ved urafstemning som i kompetent forsamling og såvel i arbejds-giver- som i arbejderorganisationer — skal foregå hemmeligt og skriftligt. Bestemmelser i love og vedtægter om, hvorledes den kompetente forsamlings enkelte medlemmer skal stemme, er ugyldige. Når afstemningsresultatet foreligger, skal organisationen give forligsmanden skriftlig meddelelse om, hvor mange ja-stemmer og hvor mange nej-stemmer der er afgivet, såvel som om det samlede antal af stemmeberettigede medlemmer.

Stk. 2. Om stemmeresultaterne, således som de fremkommer i afdelingerne, forbun-

Lovforslaget.

1. I § 4, stk. 3, udgår ordene „som dog ikke uden hans samtykke må offentliggøres, så længe ikke begge parter svar på mæglingsforslaget foreligger“.

2. § 10 affattes således:

„§ 10. Når et mæglingsforslag underkastes afstemning inden for en organisation, må det kun forelægges i forligsmandens affattelse, og der kan kun afgives rene ja- eller nej-stemmer. Før en afstemning finder sted, skal organisationen drage omsorg for, at alle stemmeberettigede medlemmer i skriftlig form får adgang til at gøre sig bekendt med alle almindelige og specielle bestemmelser i mæglingsforslaget, der vedrører organisationens medlemmer. Generalforsamling afholdes med henblik på at give de fremmødte orientering om mæglingsforslaget og stille dette til debat. Enhver afstemning om mæglingsforslaget skal foregå hemmeligt og skriftligt. Når afstemningsresultatet foreligger, skal organisationen give forligsmanden skriftlig meddelelse om, hvor mange ja-stemmer og hvor mange nej-stemmer der er afgivet, samt om det samlede antal af stemmeberettigede medlemmer.

Stk. 2. Afdelingerne, forbundene og hovedorganisationerne har ret til at foretage offentliggørelse af resultaterne af afstemningen samt af de hovedsynspunkter, der er fremkommet under debatten.“

Gældende formulering.

dene eller hovedorganisationerne, må intet offentliggøres eller meddeles til andre end vedkommende organisation eller forligsmanden, før denne har offentliggjort hovedresultatet af afstemningen.

3.

§ 11. Inden for hvert forbund (fagforening, fagforeningsafdeling) træffes afgørelsen af dets stilling til et mæglingsforslag enten ved urafstemning eller af en dertil kompetent forsamling. Dersom en urafstemning inden for et forbund (fagforening, fagforeningsafdeling) ikke har vist en stemmedeltagelse på 75 pct. af de stemmeberettigede medlemmer, skal den dertil kompetente forsamling træffe en stemmeafgørelse for de resterende stemmer op til 75 pct. Det antal stemmer, der på denne måde skal lægges til de stemmetal, der er fremkommet ved urafstemningen, fordeles mellem ja- og nejstemmer i samme forhold, hvori der er afgivet ja- og nejstemmer i den kompetente forsamling. Blanke og andre ugyldige stemmesedler medregnes ikke ved opgørelsen af en urafstemnings resultat.

Stk. 2. Tilsvarende regler gælder for vedtagelse af mæglingsforslag på arbejdsgiver-side.

4.-5.

§ 12. Forligsmanden kan i de af ham stillede mæglingsforslag til en samlet løsning af en konfliktsituation bestemme, at disse mæglingsforslag delvis eller fuldt ud skal betragtes som en helhed, uanset hvorledes de fag, der er inddraget i konflikten, er organiseret (som selvstændige fagforeninger, fagforbund eller arbejdsgiverorganisationer eller indordnede som medlemmer af en sammenslutning af fagforeninger, fagforbund eller arbejdsgiverorganisationer). Ved en sådan sammenkædning af mæglingsforslag omfattende flere fag vil der dog ikke kunne inddrages organisationer bestående af ar-

Lovforslaget.

3. § 11 affattes således:

„§ 11. Afstemning om mæglingsforslag foregår normalt og, hvor ikke andet er foreskrevet i et forbunds eller i en fagforenings love, gennem direkte afstemning af de medlemmer, hvis løn- og arbejdsforhold er berørt ved den pågældende overenskomst eller lønaftale (priskurant). Blanke og ugyldige stemmesedler medregnes ikke i det samlede afstemningsresultat.

Stk. 2. Hvor direkte medlemsafstemning vedrørende overenskomst- og mæglingsforslag er foreskrevet i et forbunds eller i en fagforenings love, har ingen forbundsledelse eller en anden hidtil kompetent forsamling ret til at ændre det faktiske afstemningsresultat gennem opsupplering ved stemmeafgivning for medlemmer, der ikke har deltaget i afstemning om et mæglingsforslag.

Stk. 3. Ved større industrielle virksomheder eller på andre større arbejdspladser kan afstemning om mæglingsforslag efter begæring af fællesklubber, tillidsmænd eller medlemsforsamlinger kræves gennemført på arbejdspladsen efter forudgående drøftelser på klub- eller fællesmøder under behørig kontrol fra de involverede faglige organisations side. Der skal af disse udarbejdes regler til sikring mod dobbeltafstemninger fra de pågældende medlemmers side.“

4. § 12 affattes således:

„§ 12. I bestræbelser for at nå frem til en samlet løsning af en konfliktsituation kan forligsmanden kun påbyde sammenkædning eller gruppeafstemning for fremsatte mæglingsforslag, såfremt der i de pågældende forbunds og fagforeningers love eller ved forudgående kongresbeslutninger eller medlemsafstemning er godkendt fællesoptræden under forhandlinger, mægling og fælles afstemning om mæglingsforslag. Hvor sådanne beslutninger foreligger, betragtes gruppeafstemningen som en helhed, og afstemningens resultat har gyldighed for alle de sammenkædede organisationer under ét.

Gældende formulering.

bejdsledere m. v., der er omfattet af septemberforligets punkt 5 eller af § 5, stk. 1, i den af hovedorganisationerne vedtagne hovedaftale af 18. november 1960, når denne er trådt i kraft, eller er ligestillet med de omhandlede personer.

Stk. 2. For så vidt der mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund findes en gældende aftale om, at deres overenskomstområde skal opdeles i grupper, der hver for sig skal tage stilling til forslag til nye overenskomster, er forligsmanden afskåret fra at kræve disse grupperes mæglingsforslag sammenkædet. Tilsvarende regel gælder for mæglingsforslag omfattende arbejdsgiver- eller arbejderorganisationer, der er medlemmer af andre hovedorganisationer, for så vidt disse har truffet lignende aftaler om opdeling af underorganisationerne i grupper.

Stk. 3. I tilfælde, hvor forligsmanden i overensstemmelse med de i stk. 1 og 2 indeholdte regler har bestemt, at flere mæglingsforslag skal betragtes som en helhed, skal der til afgørelse af, om de således sammenkædede mæglingsforslag er vedtaget eller forkastet af vedkommende organisationer, foretages en sammenlægning af resultaterne for de forskellige inddragne fag, og de stillede forslag skal da betragtes som vedtaget, hvis der som helhed foreligger et flertal for vedtagelsen.

Stk. 4. Ved udregningen af det samlede resultat for de forskellige på arbejds side inddragne fag skal, hvor afgørelsen er truffet ved urafstemninger, disse — eventuelt i forbindelse med den kompetente forsamlings supplerende stemmeafgivning, jfr. § 11 — lægges til grund, medens, hvor afgørelsen er truffet alene af kompetente forsamlinger, afstemningerne inden for disse benyttes som fordelingsgrundlag. I de tilfælde, hvor der inden for afstemningsområdet anvendes både urafstemning og afgørelse alene ved kompetent forsamling, beregnes stemmeafgivningen således: man udregner, hvor stor stemmeafgivningsprocenten har været for de afstemningsområder som helhed, hvor urafstemning anvendes, således at der for forbund, hvor stemmedeltagelsen har været mindre end 75 pct., og hvor derfor den kompetente forsamling i henhold til § 11 har

Lovforslaget.

Stk. 2. Gruppedeling aftalt af hovedorganisationerne kan kun lægges til grund for sammenkædning ved et af forligsmanden stillet mæglingsforslag, såfremt betingelserne i stk. 1 er opfyldt.

Stk. 3. Forbund, der gennem deres love har overdraget stillingtagen til et mæglingsforslag til en kompetent forsamlings afgørelse, kan under ingen omstændigheder af forligsmanden sammenkædes ved afstemning om mæglingsforslag med organisationer, for hvilke direkte medlemsafstemning er foreskrevet i de pågældende organisationers love og legale beslutninger.

Stk. 4. Organisationer bestående af arbejdsledere m. v. med funktionærstatus vil ikke kunne inddrages i en sammenkædning af mæglingsforslag omfattende flere fag.

Stk. 5. Sammenkædning af forhandlinger og mægling, og ved afstemning om mæglingsforslag, kan uden for hovedorganisationernes område kun finde sted, når de pågældende overenskomstparter erklærer sig enige heri, og når fuldmagt hertil er gyldig ifølge de nævnte organisationers love og beslutninger.

Stk. 6. For organisationer og enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening har de hidtil gældende afstemningsregler og beregning af stemmewægten fortsat gyldighed.“

5. Som ny paragraf indsættes efter § 12:

„§ 12 A. Hvor der i en industri eller branche opnås enighed mellem de interesserede arbejdsgivere og der er opnået medlemsgodkendelse i de kontraherende forbund og faglige organisationer, har hovedorganisationer som Dansk Arbejdsgiverforening ingen ret til på grund af manglende sanktion fra hovedledelsen at pålægge eller true med bod over for sådanne arbejdsgivere, der frivilligt har indgået den pågældende overenskomst som rimelig og svarende til industriens, branchens eller de pågældende virksomheders økonomiske stilling og interesser.“

Gældende formulering.

truffet en stemmeafgørelse for de resterende medlemmer op til 75 pct., regnes med en stemmeafgivningsprocent på 75. Det samlede medlemstal inden for det område, hvor afgørelse træffes alene af en kompetent forsamling, reduceres herefter i forhold til den udfundne stemmeafgivningsprocent inden for urafstemningsområdet. Det således reducerede medlemstal fordeles mellem ja- og nej-stemmer i samme forhold som de på den kompetente forsamling afgivne stemmer, og de herved fremkomne stemmetal sammenlægges derefter med stemmetallene fra urafstemningsområdet.

Stk. 5. For organisationer og enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening udregnes stemmevægten efter de hidtil gældende regler. Hvor organisationer og enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening og organisationer uden for denne er interesseret i samme forslag, eller hvor flere organisationer uden for Dansk Arbejdsgiverforening er interesseret i samme forslag, udregnes stemmevægten efter den af de pågældende organisationers medlemmer i det nærmest forudgående kalenderår udbetalte arbejds løn.

6.
§ 13. Det er forbudt at udstede erklæringer eller føre vidner om, hvad der af parterne oplyses eller foreslås under de af en forligsmand eller en mæglingsmand ledede forhandlinger, medmindre dette vedtages af begge parter, og det drejer sig om bestanddele af forliget, eller mæglingsmandens erklæring afgives i henhold til § 8, stk. 5.

7.
§ 14. — — — — —

Stk. 2. Ved pådømmelsen af sager vedrørende overtrædelse af de i § 4, stk. 3, og i § 10, stk. 2, indeholdte forbud mod offentliggørelse eller meddelelse anses det som en meget skærpende omstændighed, at meddelelse er tilflydt offentligheden, også selv om dette sker gennem pressen i form af „forlydender“.

Lovforslaget.

6. § 13 ophæves, og i stedet indsættes:

„**§ 13.** Forbedringer og ændringer som følge af overenskomstfornyelse gennemføres med tilbagevirkende kraft fra datoen for de hidtidige overenskomsters udløb, såfremt mægling og vedtagelse af overenskomster ikke er afsluttet inden for nævnte frist.“

7. § 14, stk. 2, ophæves, og § 14, stk. 3, bliver herefter § 14, stk. 2.